

WYROK

z dnia 20 maja 2015 r.

Krajowa Izba Odwoławcza - w składzie:

Przewodniczący: Klaudia Szczytowska-Maziarz

Protokolant: Marta Polkowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 20 maja 2015 r. w Warszawie odwołania wniesionego do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej w dniu 11 maja 2015 r. przez wykonawcę **BUD-INVENT Sp. z o.o., ul. Łowicka 19, 02-574 Warszawa** w postępowaniu prowadzonym przez **Miasto Stołeczne Warszawa – Zarząd Miejskich Inwestycji Drogowych, ul. Sokratesa 15, 01-909 Warszawa,**

przy udziale wykonawcy **Schuessler – Plan Inżynierzy Sp. z o.o., ul. Grzybowska 12/14, 00-132 Warszawa,** zgłaszającego swoje przystąpienie do postępowania odwoławczego po stronie zamawiającego

orzeka:

- 1. oddala odwołanie,**
2. kosztami postępowania obciąża wykonawcę **BUD-INVENT Sp. z o.o., ul. Łowicka 19, 02-574 Warszawa** i:
  - 2.1. zalicza w poczet kosztów postępowania odwoławczego kwotę **7 500 zł 00 gr** (słownie: siedem tysięcy pięćset złotych zero groszy) uiszczoną przez wykonawcę **BUD-INVENT Sp. z o.o., ul. Łowicka 19, 02-574 Warszawa,**
  - 2.2. zasądza od wykonawcy **BUD-INVENT Sp. z o.o., ul. Łowicka 19, 02-574 Warszawa** na rzecz **Miasta Stołecznego Warszawa – Zarząd Miejskich Inwestycji Drogowych, ul. Sokratesa 15, 01-909 Warszawa** kwotę **3 600 zł 00 gr** (słownie: trzy tysiące sześćset złotych zero groszy) stanowiącą koszty postępowania odwoławczego poniesione z tytułu wynagrodzenia pełnomocnika.

Stosownie do art. 198a i 198b ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 907 z późn. zm.) na niniejszy wyrok w terminie 7 dni od dnia jego doręczenia przysługuje skarga za pośrednictwem Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej do Sądu Okręgowego w Warszawie.

Przewodniczący: .....

Uzasadnienie

W postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, prowadzonym przez Zarząd Miejskich Inwestycji Drogowych z Warszawy (dalej „zamawiający”) w trybie przetargu nieograniczonego na „Pełnienie nadzoru inwestorskiego nad robotami związanymi z realizacją zadania inwestycyjnego pn. budowa Trasy Świętokrzyskiej na odc. ul. Wybrzeże Szczecińskie do ul. Zabranieckiej, w tym odc. ul. Tysiąclecia – ul. Zabraniecka” wykonawca Bud-Invent Sp. z o.o (dalej „odwołujący”) złożył odwołanie wobec:

1. czynności badania i oceny ofert,
2. czynności wykluczenia odwołującego z przedmiotowego postępowania oraz uznania złożonej przez odwołującego oferty za odrzuconą,
3. czynności odrzucenia złożonej przez nas oferty,
4. czynności wyboru najkorzystniejszej oferty.

Odwołujący zarzucił zamawiającemu naruszenie art. 24 ust. 2 pkt. 4), art. 89 ust. 1 pkt. 4), art. 90 ust. 3 oraz art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 907 z późn. zm.) [dalej „ustawa Pzp”].

Odwołujący wniósł o uwzględnienie odwołania oraz nakazanie zamawiającemu:

1. powtórzenia czynności badania i oceny ofert,
2. odstąpienia od wykluczenia odwołującego z przedmiotowego postępowania oraz uznania złożonej przez odwołującego oferty za odrzuconą,
3. odstąpienia od odrzucenia złożonej przez odwołującego oferty,
4. powtórzenia czynności wyboru najkorzystniejszej oferty,
5. dokonania wyboru, jako najkorzystniejszej, złożonej przez odwołującego oferty.

Odwołujący wskazał, że zgodnie z pkt. VI. 1.2 specyfikacji istotnych warunków zamówienia (dalej „SIWZ”), o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wykonawcy, którzy wykażą, że wykonali w okresie ostatnich trzech lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy – w tym okresie, co najmniej jedną usługę polegającą na pełnieniu obowiązków Inspektora Nadzoru na zadaniu o złożoności porównywalnej z przedmiotem zamówienia, to jest:

- wybudowaniu dwujezdniowego odcinka drogi klasy, co najmniej Z o długości 750 m oraz:
- wybudowaniu obiektu inżynierskiego – tunelu.

Wskazał także, że zgodnie z pkt. VII.2.2 SIWZ, w celu wykazania spełniania wzmiankowanego warunku, wraz z ofertą należało złożyć Wykaz wykonanych głównych usług w okresie ostatnich trzech lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres

prowadzenia działalności jest krótszy – w tym okresie wraz z podaniem ich przedmiotu, dat wykonania i podmiotów, na rzecz których usługi zostały wykonane (zał. nr 4 do oferty – „Doświadczenie zawodowe”) wraz z dowodami, czy zostały wykonane należycie.

Odwołujący stwierdził, że w załączniku do złożonej przez siebie oferty pn. „Doświadczenie zawodowe” wykazał wykonanie usługi: „Pełnienie funkcji Inżyniera Kontraktu (nadzoru inwestorskiego) dla inwestycji pn. Rozwój systemu komunikacji publicznej w Kieleckim Obszarze Metropolitalnym – Budowa węzła drogowego u zbiegu ulic: Żelazna, 1 Maja, Zagnańska wraz z przebudową Ronda im. Gustawa Herlinga Grudzińskiego” na rzecz Miejskiego Zarządu Dróg w Kielcach”, na potwierdzenie której należytego wykonania złożył Protokół odbioru końcowego (strona 13 i 14 oferty).

Podał, że w wyjaśnieniach z dnia 13 kwietnia 2015 r. (pismo BI/0279/2015) wskazał: „Protokół jest, w świetle praktyki i poglądów prezentowanych w orzecznictwie, dokumentem potwierdzającym także należyte wykonanie usługi polegającej na pełnieniu nadzoru inwestorskiego, pełnieniu funkcji Inżyniera Kontraktu czy pełnieniu funkcji Inwestora Zastępczego. Jak bowiem wynika z poglądów wyrażonych w orzecznictwie: wykonawca – uczestnik postępowania o udzielenie zamówienia publicznego ma prawo oczekiwać, że protokoły odbioru końcowego robót budowlanych zostaną uznane za dokumenty wystarczające dla potwierdzenia, że usługi polegające na pełnieniu funkcji Inżyniera Kontraktu czy inwestora zastępczego zostały należycie wykonane (por. Wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 18 września 2014 r. Sygn. akt V Ca 3976/13); protokoły odbioru końcowego robót budowlanych wskazują nie tylko na fakt wykonania robót budowlanych, lecz również na fakt należytego wykonania czynności przez pozostałych uczestników procesu budowlanego, w tym podmiotu pełniącego funkcję nadzoru inwestorskiego i zastępstwa inwestycyjnego (Wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 15 maja 2008 r., sygn. akt KIO/UZP 414/08). Ponadto, zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem Krajowej Izby Odwoławczej, które zostało potwierdzone orzecznictwem sądowym, na potwierdzenie należytego wykonania zamówienia można przedłożyć każdy dokument wystawiony przez podmiot, na rzecz którego dane zamówienie było realizowane, który będzie potwierdzał należyte wykonanie zamówienia, czyli prawidłowość wykonania (za: wyrokiem z dnia 23 czerwca 2010 r., sygn. KIO 1131/10).

Odwołujący ocenił, że wyjaśnienia, które złożył były wystarczające, a jednak zamawiający wykluczył odwołującego z przedmiotowego postępowania, uzasadniając to tym, iż odwołujący nie złożył dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu, tj. potwierdzających, iż usługa polegająca na pełnieniu nadzoru inwestorskiego została wykonana należycie, a nadto że załączony do oferty Protokół odbioru

końcowego oraz dostarczona w wyniku uzupełnienia umowa na pełnienie nadzoru inwestorskiego nie potwierdzają spełnienia tego warunku.

Odwołujący wskazał, że jak wynika z przepisów § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2013 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy, oraz form, w jakich te dokumenty mogą być składane (Dz. U. z 2013 r., poz. 231), dowodami, iż usługi zostały wykonane należyście są, m. in., poświadczenia. Podniósł, że nie wskazano ich formy oraz osób czy podmiotów, które winny uczestniczyć przy ich wystawianiu, co – wedle odwołującego – oznacza, że mogą nimi być jakiegokolwiek dokumenty, z których wynika, że usługi zostały wykonane należyście;

Ponownie stwierdził, że protokół odbioru końcowego robót jest dokumentem potwierdzającym także należyte wykonanie usługi polegającej na pełnieniu nadzoru inwestorskiego.

Odwołujący podał, że zamawiający, pismem z dnia 23 kwietnia 2015 r., zwrócił się do Miejskiego Zarządu Dróg w Kielcach o udzielenie informacji, czy roboty budowlane objęte pełnionym przez odwołującego nadzorem inwestorskim obejmowały wybudowanie dwujezdniowego odcinka drogi klasy G o długości ponad 750 m oraz wybudowanie obiektu inżynierskiego – tunelu oraz czy usługa zakończyła się 30 maja 2014 r.

Odwołujący podał, że pismem z dnia 29 kwietnia 2015 r., zapytany potwierdził, iż odwołujący pełnił nadzór inwestorski nad robotami budowlanymi wyszczególnionymi w piśmie zamawiającego, a jednocześnie wskazał, że nie może potwierdzić, iż odwołujący wykonał należyście obowiązki, pełniąc funkcję nadzoru.

Odwołujący podniósł, że zwracając się do Miejskiego Zarządu Dróg w Kielcach zamawiający nie pytał o należyte wykonanie usługi, lecz o zakres nadzorowanych robót – brak możliwości potwierdzenia nie był objęty zakresem oczekiwanej przez zamawiającego odpowiedzi

Odwołujący podniósł nadto, że stwierdzenie Miejskiego Zarządu Dróg w Kielcach o braku możliwości potwierdzenia jest subiektywne i bezpodstawne, w szczególności – w ocenie odwołującego – w świetle okoliczności związanych z wykonaniem usługi, gdyż:

- nie została odwołującemu naliczona żadna kara umowna, ani też Miejski Zarząd Dróg w Kielcach nie zgłosił względem odwołującego żadnego roszczenia (nie podjął próby dochodzenia takiego roszczenia przed sądem powszechnym),
- odwołującemu zostało wypłacone wynagrodzenie z tytułu zrealizowania usługi w pełnej wysokości, na potwierdzenie czego odwołujący załączył do odwołania „zestaw zapisów na koncie Nr 201-2-0752”,

- Miejski Zarząd Dróg w Kielcach nie wystąpił do Ubezpieczyciela – wystawcy, złożonej przez odwołującego ubezpieczeniowej gwarancji należytego wykonania umowy – o wypłatę z tytułu tej gwarancji (podał, że termin ważności gwarancji już upłynął);

Odwołujący podsumował, że zachowanie Miejskiego Zarządu Dróg w Kielcach w stosunku do niego nie wskazuje, iż można zaprzeczyć, że wykazana usługa była wykonana w sposób należyty.

Zwrócił uwagę, że wystawienie referencji nie jest obowiązkiem żadnego podmiotu, w tym podmiotów posiadających status „zamawiającego” w rozumieniu przepisów ustawy Pzp, zaś – tak czy inaczej – protokół odbioru końcowego robót budowlanych stanowi także potwierdzenie należytego wykonania usług polegających na pełnieniu nadzoru inwestorskiego, funkcji Inżyniera Kontraktu czy funkcji inwestora zastępczego

Odwołujący ocenił, że Miejski Zarząd Dróg w Kielcach udzielił zamawiającemu odpowiedzi, kierując się subiektywnymi odczuciami, tym bardziej, iż w najmniejszym nawet stopniu nie uzasadnił, czy choćby nie wskazał przyczyn, dla których nie może potwierdzić, iż odwołujący wykonał należycie obowiązki, pełniąc funkcję nadzoru

Odnosnie do odrzucenia złożonej przez odwołującego oferty podał, że zamawiający stwierdził iż, złożone przez odwołującego wyjaśnienia dotyczące elementów cenotwórczych oferty są niewystarczające by dowieść, że oferta odwołującego nie zawiera rażąco niskiej ceny i że odwołujący jest w stanie wykonać zamówienie za cenę wskazaną w ofercie.

Odwołujący ocenił, że w wyjaśnieniach elementów cenotwórczych (pismo z dnia 13 kwietnia 2015 r.) przedstawił Kalkulację ceny oraz Tabelę obrazującą wartość podobnych umów w sprawie zamówienia publicznego, wskazał szereg okoliczności, które umożliwiają mu wykonanie zamówienia za zaoferowaną cenę, tj.

1. na opracowanie i wdrożenie systemu zarządzania wiedzą, który obejmuje mechanizm konsultacji i odwoływania się do przypadków analogicznych do przypadku badanego w danym momencie, system pozwala na osiągnięcie oszczędności wynikających z usprawnienia procesów decyzyjnych i skrócenie czasu niezbędnego do rozwiązywania problemów pojawiających się w toku i w związku z realizacją usług (a zatem problemów, jakie mogłyby pojawić się w toku lub w związku z realizacją przedmiotowego zamówienia publicznego); podkreślił przy tym, że przedmiotowe zamówienie polega, w bardzo znacznej, a nawet przeważającej części na rozwiązywaniu problemów, zaś głównym czynnikiem cenotwórczym jest wysokość wynagrodzenia zaangażowanego personelu, co oznacza – wedle odwołującego – że oczywistym jest, że skrócenie czasu potrzebnego na przygotowanie i realizację czynności objętych zakresem obowiązków wzmiankowanego personelu (co ma

miejsce nie tylko na placu budowy) przekłada się na możliwość poniesienia mniejszych nakładów na wynagrodzenia,

2. na intelektualny charakter usługi będącej przedmiotem zamówienia – niewymierny charakter czynności myślowych, na brak (lub bardzo znaczne ograniczenie) zużycia materiałów czy urządzeń; poczynił uwagę, że skutkuje to w praktyce znacznym zróżnicowaniem w wysokości kosztów, jakie poszczególni wykonawcy zainteresowani uzyskaniem zamówienia byłiby zmuszeni ponieść w związku z realizacją zamówienia (poszczególne osoby mogą w odmienny sposób wycenić swój czas, a wysokość wynagrodzenia to najważniejszy czynnik cenotwórczy); oświadczył, że wysokość wynagrodzenia personelu została wynegocjowana na korzystnym poziomie (na co wpływ miało także umożliwienie członkom personelu dostępu do systemu zarządzania wiedzą, o którym była już mowa w niniejszym odwołaniu). Wskazał, że kwoty wynagrodzenia są więc znane (nie zaś jedynie szacunkowe) i na nich – jak oświadczył odwołujący – opierają się zapisy zawarte w załączonej do wyjaśnień, Kalkulacji ceny. Oświadczył także, iż wynagrodzenie każdego z członków personelu jest znacznie wyższe, aniżeli wynikałoby to z wymogów dotyczących płacy minimalnej,
3. na oszczędności, jakie byłyby dokonane w zakresie kosztów podróży osób zaangażowanych w realizację przedmiotowego zamówienia publicznego,
4. na okoliczność, iż – wedle odwołującego – zaoferowana cena nie odbiega w sposób istotny od cen oferowanych na rynku, w szczególności od cen oferowanych na rynku zamówień publicznych za usługi podobne do przedmiotu zamówienia, o którego udzielenie toczy się postępowanie,
5. na brak potrzeby zakupu sprzętu komputerowego i ponoszenia związanych z tym kosztów; brak potrzeby uwzględniania ryzyka związanego z czynnikami ekonomicznymi (takimi jak skutki spowolnienia gospodarczego); brak potrzeby nadmiernego uwzględniania ryzyka wzrostu kosztów realizacji zamówienia.

Odwołujący podniósł, że integralną częścią złożonych wyjaśnień była Kalkulacja ceny, w której – uznał odwołujący – wykazał takie elementy jak: koszty zatrudnienia poszczególnych członków personelu, mającego uczestniczyć w realizacji zamówienia, koszty funkcjonowania biura, koszty zabezpieczenia należytego wykonania umowy, koszty zarządu, koszty obsługi okresu gwarancyjnego, inne koszty, rezerwę, zysk – kalkulacja ma charakter konkretny, co wynika z podania w jej treści szeregu wartości wyrażonych określonymi, liczbami, o których nie sposób – stwierdził odwołujący – twierdzić, iż mają charakter przybliżony; kalkulacja ma również charakter wyczerpujący, gdyż obejmuje wszystkie

elementy cenotwórcze, w tym rezerwę na nieprzewidziane wydatki, a także zysk, zawiera wszystkie ww. pozycje cenotwórcze.

Za istotne uznał, że zamawiający, uzasadniając odrzucenia oferty odwołującego:

- nie zakwestionował prawidłowości i kompletności „Tabeli kalkulacji ceny” odwołującego,
- nie wykazał, aby którakolwiek z pozycji cenotwórczych wskazanych w „Tabeli kalkulacji ceny” odwołującego została ustalona nieprawidłowo, niezgodnie z obowiązującymi przepisami, niezgodnie z treścią SIWZ lub też w wysokości odbiegającej od cen rynkowych występujących w Polsce w latach: 2014-2015,
- nie wykazał, aby którakolwiek z pozycji cenotwórczych wskazanych w „Tabeli kalkulacji ceny” została źle skalkulowana,
- nie wykazał, aby kalkulacja ta pomijała jakikolwiek cząstkowy (składowy) element ceny.

W ocenie odwołującego zamawiający dowodu w postaci „Tabeli kalkulacji ceny” nie poddał rzetelnej analizie i ocenie, ani też skutecznie go nie obalił, co oznacza że zamawiający nie miał podstaw do uznania złożonych przez odwołującego wyjaśnień za niewystarczające i, w efekcie, do odrzucenia złożonej przez odwołującego oferty.

Odwołujący stanął na stanowisku, że skuteczne zakwestionowanie oceny dokonanej przez zamawiającego na podstawie złożonych przez wykonawców wyjaśnień w przedmiocie rażąco niskiej ceny musi (zgodnie z art. 6 kodeksu cywilnego) prowadzić do wykazania, iż ocena ta jest obarczona błędem i wskazywać przyczyny, które legły u podstaw takiej oceny.

Powołując się na poglądy prezentowane w orzecznictwie wskazał, że „...zgodnie z przepisem art. 6 kodeksu cywilnego ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne, że cena ta jest niewiarygodna, nierealna, uniemożliwiająca prawidłowe wykonanie zamówienia” (za wyrokiem Krajowej Izby Odwoławczej w sprawie o sygn. KIO/UZP 759/08), „odnosząc się natomiast do rozkładu ciężaru dowodu w przedmiocie wykazania, iż cena rażąco niska wystąpiła, tj. sposobu ustalenia i wykazania faktu jej wystąpienia, wskazać należy, iż w tym zakresie ogólne zasady rozkładu ciężaru dowodu wynikające Kodeksu cywilnego nie doznają wyłączenia. Danych okoliczności dowodzić więc powinna strona, która je podnosi i na nie się powołuje, a nie im przeczy (Ei incumbit probatio qui dicit, non qui negat). Generalnie więc fakt wystąpienia ceny rażąco niskiej dla możliwości zastosowania dyspozycji art. 89 ust. 1 pkt 4 Pzp wykazać winien podmiot, który jej wystąpienie podnosi....” (za wyrokiem Krajowej Izby Odwoławczej w sprawie o sygn. akt KIO 1601/11).

Odwołujący stanął na stanowisku, że w przedmiotowym przypadku ciężar dowodu spoczywał na zamawiającym – powołał się na wyrok Sądu Okręgowego w Lublinie

o sygn. akt II Ca 425/05, zgodnie z którym to na zamawiającym spoczywa ciężar dowodu rażąco niskiej ceny na podstawie art. 6 kc w związku z art. 14 ustawy Pzp.

Odwołujący podsumował, że zamawiający nie wykazał, iż zaoferowana przez niego cena jest ceną rażąco niską w rozumieniu przepisów ustawy Pzp. Podniósł przy tym, że pojęcie rażąco niskiej ceny zostało zdefiniowane w następujący sposób: „dla uznania cena jest rażąco niska konieczne jest wykazanie, że przy określonym przedmiocie zamówienia nie jest możliwe wykonanie zamówienia za oferowaną cenę, bez ryzyka ponoszenia strat przez wykonawcę” (za wyrokiem Krajowej Izby Odwoławczej w sprawie o sygn. akt KIO 1515/10).

Jednocześnie stwierdził, że przepisy nie definiują pojęcia „rażąco niskiej ceny”, a „Słownik języka polskiego” PWN opisuje przymiotnik „rażący” jako „dający się łatwo stwierdzić, wyraźny, oczywisty, niewątpliwy, bezsporny”, co oznacza że oferta podlega odrzuceniu, jeśli zawiera cenę wyraźnie w oczywisty, bezsporny sposób zaniżoną” (za wyrokiem Krajowej Izby Odwoławczej w sprawie o sygn. akt KIO 1131/11) – stwierdził, że zamawiający nie przedłożył takiego dowodu.

Za wyrokiem Krajowej Izby Odwoławczej w sprawie o sygn. akt KIO 2004/10 wskazał, że „oferta z rażąco niską ceną to oferta z ceną nierealną, nie pozwalającą na wykonanie zamówienia z należytą starannością, wskazującą na zamiar wykonania zamówienia poniżej kosztów własnych wykonawcy, nie pozwalająca na uzyskanie przez wykonawcę zysku” – stwierdził, że przedłożył dowód przeciwny, że osiągnie zysk.

Za wyrokiem Krajowej Izby Odwoławczej w sprawie o sygn. akt KIO 748/13 stwierdził, że „Cena odbiegająca od szacunkowej wartości zamówienia czy cen innych wykonawców nie musi być traktowana jako rażąco niska, jeżeli wykonawca jest w stanie udowodnić jej realną wartość”, a odwołujący udowodnił realność swojej „ceny”.

Za wyrokiem Krajowej Izby Odwoławczej w sprawie o sygn. akt KIO 2771/11 wskazał, że „o cenie rażąco niskiej można mówić wówczas, gdy oczywiste jest, że przy zachowaniu reguł rynkowych wykonanie umowy przez wykonawcę byłoby dla niego nieopłacalne” – stwierdził, że zamawiający nie przedłożył takiego dowodu.

Za wyrokiem Krajowej Izby Odwoławczej w sprawie o sygn. akt KIO 1665/11 stwierdził, że „ustalenie, że cena jest rażąco niska to nic innego jak wykazanie, że dany wykonawca nie jest w stanie pokryć wszystkich kosztów związanych z realizacją całości przedmiotu zamówienia, z kwoty wynagrodzenia uzyskanego z tego tytułu od zamawiającego” – stwierdził, że zamawiający nie przedłożył takiego dowodu.

Odwołujący podsumował, że wadliwość czynności badania i oceny ofert, skutkująca bezpodstawnym wykluczeniem odwołującego z postępowania oraz bezpodstawnym odrzuceniem złożonej przez niego oferty, pociąga za sobą wadliwość czynności wyboru najkorzystniejszej oferty, ponieważ w przypadku prawidłowego przeprowadzenia badania

i oceny ofert złożona przez niego oferta zostałaby uznana za najkorzystniejszą. Oceniał, iż istnieje potrzeba powtórzenia czynności wyboru najkorzystniejszej oferty.

Odwołujący stwierdził, że naruszenie przez zamawiającego art. 7 ust. 1 ustawy Pzp polega na nieuzasadnionym wykluczeniu odwołującego z postępowania oraz na nieuzasadnionym odrzuceniu złożonej przez niego oferty w sytuacji gdy rygory związane z postępowaniem o udzielenie zamówienia publicznego winny być wiążące jednakowo dla wszystkich uczestników, a także dla zamawiającego.

Na podstawie odwołania wraz z załącznikami opisanymi jako „Zestawienie zapisów na koncie Nr 201-2-0752”, dokumentacji przedmiotowego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, przedłożonej Izbie przez zamawiającego w kopii potwierdzonej za zgodność z oryginałem przy piśmie z dnia 15 maja 2015 r., a także pisma z dnia 8 maja 2015 r. skierowanego przez odwołującego do Sopockiego Towarzystwa Ubezpieczeń „Ergo Hestia” S.A. Przedstawicielstwo w Warszawie oraz odpowiedzi na nie z dnia 13 maja 2015 r., Raportu księgowego z dnia 11 maja 2015 r. dotyczącego rozliczenia umowy nr MZD/WZP/342/10/11 z dnia 15 marca 2011 r., złożonych na rozprawie przez przystępującego, stanowiska przystępującego – pismo z dnia 20 maja 2015 r., nadto stanowisk stron i przystępującego, zaprezentowanych w toku rozprawy skład orzekający Izby ustalił i zważył, co następuje.

Zarzuty: bezzasadnego wykluczenia odwołującego z udziału w przedmiotowym postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego z powodu braku wykazania spełniania warunku w zakresie wiedzy i doświadczenia oraz uznania złożonej przez odwołującego oferty za odrzuconą nie potwierdziły się.

Skład orzekający Izby ustalił, co następuje.

Zgodnie z Rozdziałem VI *Warunki udziału w postępowaniu oraz opis sposobu dokonywania oceny ich spełniania* pkt 1.2 specyfikacji istotnych warunków zamówienia (dalej nadal „SIWZ”), o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wykonawcy, którzy wykażą, że wykonali w okresie ostatnich trzech lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy – w tym okresie, co najmniej jedną usługę polegającą na pełnieniu obowiązków Inspektora Nadzoru na zadaniu o złożoności porównywalnej z przedmiotem zamówienia, to jest wybudowaniu dwujezdniowego odcinka drogi klasy co najmniej Z o długości 750 m oraz wybudowaniu obiektu inżynierskiego – tunelu.

Zgodnie zaś z Rozdziałem VII *Wykaz oświadczeń i dokumentów, jakie mają dostarczyć wykonawcy w celu potwierdzenia spełniania warunków udziału w postępowaniu oraz wykazania braku podstaw do wykluczenia* pkt 2.2 SIWZ, w celu wykazania spełniania przez wykonawcę ww. warunku należało – wraz z ofertą – złożyć Wykaz wykonanych głównych usług w okresie ostatnich trzech lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy – w tym okresie wraz z podaniem ich przedmiotu, dat wykonania i podmiotów, na rzecz których usługi zostały wykonane wraz z dowodami, czy zostały wykonane należycie. Zamawiający opracował wzór wykazu *Doświadczenie zawodowe*, który stanowił załącznik nr 4 do SIWZ.

Odwołujący wraz z ofertą złożył:

1. wykaz wg opracowanego przez zamawiającego wzoru, w którym wskazał jedną pozycję, tj. usługę” „Pełnienie funkcji Inżyniera Kontraktu (nadzoru inwestorskiego) dla inwestycji pn. Rozwój systemu komunikacji publicznej w Kieleckim Obszarze Metropolitalnym – Budowa węzła drogowego u zbiegu ulic: Żelazna, 1 Maja, Zagańska wraz z przebudową Ronda im. Gustawa Herlinga Grudzińskiego”, opisaną dodatkowo: „Usługa dot. nadzoru nad robotami budowlanymi obiektu inżynierskiego – tunelu oraz 2-jezdniowego odcinka drogi klasy G o długości ponad 750,00 m”, wykonaną dla Miejskiego Zarządu Dróg w Kielcach, w odniesieniu do której wskazano datę zakończenia: „30/05/2014” (str. 12 oferty).
2. *Protokół odbioru* (str. 13-14 oferty) ww. inwestycji spisany dnia 30 maja 2014 r., w którym wskazano:
  - 2.1. jako jedną z osób w obecności których podpisano protokół – Pana E. Z. – inżyniera rezydenta (Inżyniera Kontraktu),
  - 2.2. że roboty zrealizowano w szczególności na podstawie umowy szczegółowej nr MZD/WZP/342/12/11 z dnia 15 marca 2011 roku wraz z aneksami oraz Kontraktem na Roboty Budowlane nr MZD/WZD/342/11/11,
  - 2.3. że inwestorem zadania jest Miejski Zarząd Dróg z Kielc,
  - 2.4. że wykonawcą zadania jest konsorcjum: Mota-Engil Central Europe S.A. z Krakowa oraz Kieleckie Przedsiębiorstwo Robót Drogowych Sp. z o.o. z Kielc,
  - 2.5. że komisja potwierdza zakończenie prac i postanawia odebrać roboty, a nadto postanowiła naliczyć potrącenia za wady na kwotę 154 498,76 zł, sporządzając jako załącznik do protokołu wykaz wad wraz z oszacowaniem wartości potrącenia.

Pismem z dnia 9 kwietnia 2015 r. odwołujący został wezwany przez zamawiającego do dostarczenia dokumentów potwierdzających, że usługi zostały wykonane należycie, gdyż – wskazał zamawiający – nie wynika to z treści *Protokołu odbioru* znajdującego się na str. 13-14 oferty lub do dostarczenia nowego załącznika *Doświadczenie zawodowe* wraz z dokumentami potwierdzającymi, że usługi zostały wykonane należycie.

Zamawiający wyznaczył termin do dnia 14 kwietnia 2015 r.

W wyznaczonym przez zamawiającego terminie odwołujący odpowiedział na wezwanie zamawiającego, załączając – do pisma z dnia 13 kwietnia 2015 r. – umowę z dnia 15 marca 2011 r. nr MZD/WZP/342/10/11 oraz pełnomocnictwo dla Pana E. Z. z dnia 12 maja 2014 r. udzielone przez BUD-INVENT Sp. z o.o. do dokonywania odbioru robót budowlanych dla zadania o nazwie jak w wykazie, prezentując stanowisko, że złożone wraz z ofertą dokumenty potwierdzały należyte wykonanie wskazanej usługi, zaś załączane do pisma dokumenty składa dodatkowo.

Zgodnie z § 2 ust. 1 umowy nr MZD/WZP/342/10/11 termin zakończenia przedmiotu umowy ustalono na dzień zakończenia i rozliczenia budowy tj. 29 miesięcy od daty zawarcia umowy (do dnia 15.08.2013 r.), zaś jako termin realizacji robót budowlanych wskazano: „26 miesięcy (tj. do dnia 15.05.2013 r.)”.

W § 4 ust. 2 tejże umowy wskazano na szereg obowiązków wykonawcy w ramach sprawowania funkcji nadzoru inwestorskiego odnoszących się do okresu realizacji robót budowlanych, a nadto wskazano obowiązek: „*Potwierdzenie usunięcia wad stwierdzonych przy odbiorach częściowych robót i odbiorze końcowym oraz ostatecznym*” (lit. f), a także: „*Rozliczenia końcowego zadania*” (lit. h).

Pismem z dnia 23 kwietnia 2015 r. zamawiający zwrócił się do wskazanego w złożonym przez odwołującego wykazie zleceniodawcy usługi, tj. Miejskiego Zarządu Dróg w Kielcach m.in. z zapytaniem, czy firma Bud-Invent Sp. z o.o. z Warszawy należycie wykonała usługę realizowaną na podstawie umowy nr MZD/WZD/342/10/11.

Pismem z dnia 29 kwietnia 2015 r. Miejski Zarząd Dróg w Kielcach odpowiedział: „nie możemy potwierdzić, że firma „BUD-Invent” wykonała należycie swoje obowiązki pełniąc funkcję nadzoru na ww. zadaniu w Kielcach”.

Pismem z dnia 6 maja 2015 r. zamawiający zawiadomił odwołującego, iż wykluczył go z udziału w postępowaniu na podstawie art. 24 ust. 2 pkt 4 ustawy Pzp, ponieważ odwołujący, wykazując spełnianie warunków udziału w postępowaniu załączył do oferty protokół odbioru robót, a w wyniku uzupełnienia dostarczył umowę na pełnienie nadzoru

inwestorskiego, które to dokumenty nie potwierdzają, że usługa polegająca na pełnieniu nadzoru inwestorskiego została wykonana należycie.

Zamawiający wskazał także, iż zgodnie z art. 24 ust. 4 ustawy Pzp ofertę wykonawcy wykluczonego uznaje się za odrzuconą.

Skład orzekający Izby zważył, co następuje.

Na podstawie § 4 ust. 2 umowy nr MZD/WZD/342/10/11 stwierdzić należy, że na odwołującego, jako na wykonawcę tejże umowy, nałożono obowiązki, z których co najmniej dwa wskazane w lit. f oraz lit. h, ze względu na ich charakter, nie mogły zostać wykonane do terminu realizacji nadzorowanych robót budowlanych. „Konkretne” – 3 miesięczne przesunięcie w czasie zakończenia obowiązków nadzoru inwestorskiego w stosunku do obowiązków wykonawcy robót budowlanych wynika z terminów wskazanych w § 2 ust. 2 i 4 umowy.

Złożony przez odwołującego wraz z ofertą *Protokół odbioru* spisany dnia 30 maja 2014 r. stanowi potwierdzenie wykonania (z pewnymi wadami) nadzorowanych przez odwołującego robót, jednak – w ocenie składu orzekającego Izby – nie może stanowić potwierdzenia należytego wykonania przez odwołującego usługi nadzoru inwestorskiego w ramach umowy nr MZD/WZD/342/10/11 z tego względu, że obowiązki odwołującego jako sprawującego funkcje inspektora nadzoru nie kończyły się wraz z wykonaniem nadzorowanych robót budowlanych, co wynika ze wskazanego już § 2 ust. 2 i 4 oraz 4 ust. 2 tej umowy.

W ocenie składu orzekającego Izby fakt, iż odwołującemu – jak oświadczył – nie naliczono żadnych kar umownych nie stanowi potwierdzenia należytego wykonania przez odwołującego umowy nr MZD/WZD/342/10/11, ponieważ katalog podstaw naliczenia kar (§ 14 ust. 1) jest wąski i nie wyczerpuje obowiązków umownych inspektora nadzoru.

W ocenie składu orzekającego Izby także fakt, iż Miejski Zarząd Dróg w Kielcach nie odstąpił od umowy nie stanowi potwierdzenia należytego wykonania tej umowy, ponieważ podmiot ten mógł z przysługującego mu na podstawie umowy (§ 13 – „Zamawiający ma prawo odstąpić od umowy w następujących wypadkach: (...)”) prawa po prostu nie skorzystać.

Nadto w ocenie składu orzekającego Izby także fakt, iż Miejski Zarząd Dróg w Kielcach nie skorzystał ze złożonego przez odwołującego zabezpieczenia należytego wykonania umowy nie stanowi potwierdzenia jej należytego wykonania przez odwołującego, ponieważ nie można wykluczyć, że u podstaw tego „zaniechania” legły inne przyczyny (np.

decyzja o wystąpieniu z żądaniem zapłaty została podjęta zbyt późno – po terminie ważności gwarancji).

Skład orzekający Izby stanął na stanowisku, iż nie można przyjąć, że z *Protokołu odbioru* przedstawionego przez odwołującego wraz z ofertą wynika domniemanie faktyczne, że również zadanie inżyniera nadzoru zostało wykonane prawidłowo (jeśli nawet pominać kwestię wyspecyfikowanych przy odbiorze wad), ponieważ zadanie to obejmowała dalsze jeszcze obowiązki odwołującego jako strony umowy, o czym była mowa powyżej.

W ocenie składu orzekającego Izby oświadczenie Miejskiego Zarządu Dróg w Kielcach z dnia 29 kwietnia 2015 r., w kontekście pytania zamawiającego z dnia 23 kwietnia 2015 r. o należyte wykonanie usługi przez Bud-Invent Sp. z o.o., należy ocenić jako negatywne stanowisko co do realizacji obowiązków nadzoru przez ten podmiot.

Wobec powyższego skład orzekający Izby, nie negując co do zasady możliwości potwierdzenia protokołem odbioru należytego wykonania usługi, uznał, że składając *Protokół odbioru* spisany dnia 30 maja 2014 r., z którego treścią – wobec stwierdzonych wad – wiązać należy dalsze obowiązki inspektora nadzoru tak co do potwierdzenia ich usunięcia (§ 4 ust. 2 lit. f), jak i końcowego rozliczenia zadania (§ 4 ust. 2 lit. g) nie wykazał należytego wykonania usługi „*Pełnienie funkcji Inżyniera Kontraktu (nadzoru inwestorskiego) dla inwestycji pn. Rozwój systemu komunikacji publicznej w Kieleckim Obszarze Metropolitalnym – Budowa węzła drogowego u zbiegu ulic: Żelazna, 1 Maja, Zagańska wraz z przebudową Ronda im. Gustawa Herlinga Grudzińskiego*”.

Dostrzeżenia wobec tego wymaga, że wskazana w wykazie data zakończenia wykonania usługi nie jest właściwa.

Przypomnienia także wymaga, że to wykonawca ma wykazać – ponad wszelką wątpliwość – poprzez złożenie wskazanych przez zamawiającego oświadczeń i dokumentów, że spełnia warunki udziału w postępowaniu (brak domniemania spełniania warunków udziału w postępowaniu przez wykonawcę).

Wykluczenie odwołującego na podstawie przepisu art. 24 ust. 2 pkt 4 ustawy Pzp było wobec powyższego zasadne.

W konsekwencji uznania, że zarzut zaniechania wykluczenia przystępującego z udziału w przedmiotowym postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego potwierdził się, skład orzekający uznał, że potwierdził się także zarzut zaniechania uznania oferty przystępującego za odrzuconą – taką bowiem konsekwencję przewiduje przepis art. 24

ust. 4 ustawy Pzp, zgodnie z którym „Ofertę wykonawcy wykluczonego uznaje się za odrzuconą”.

Zarzut bezzasadnego odrzucenia oferty odwołującego z powodu zaoferowania rażąco niskiej ceny nie potwierdził się.

W przedmiotowym postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego oferty złożyło 3 wykonawców (pkt 9 *Zestawienie ofert – Protokół postępowania w trybie przetargu nieograniczonego*) z cenami:

1. 1 348 449,00 zł (cena ofertowa przystępującego)
2. 1 792 998,55 zł
3. 885 723,00 zł.

Średnia arytmetyczna tych cen to: 1 342 390,18 zł.

Cena ofertowa odwołującego stanowi 65,98 % tych cen (jest niższa o więcej niż 30%).

Zamawiający ustalił wartość szacunkową zamówienia na kwotę 834 709,29 zł (kwota netto – art. 32 ust. 1 ustawy Pzp), co oznacza, że wartość zamówienia porównywalna do cen ofertowych, czyli po uwzględnieniu kwoty podatku VAT wg właściwej w tym przypadku stawki 23%, wynosi 1 026 692,43 zł.

Cena ofertowa odwołującego stanowi 86,27 % tej wartości (jest niższa o 13,73%).

Pismem z dnia 9 kwietnia 2015 r. odwołujący został wezwany na podstawie art. 90 ust. 1 ustawy Pzp do złożenia wyjaśnień oraz do złożenia dowodów (w terminie do 14 kwietnia 2015 r.).

Zamawiający wskazał, że cena odwołującego jest niższa o 30% od średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert.

W wezwaniu zamawiający zażądał w szczególności:

- złożenia wyjaśnień i dowodów dotyczących elementów mających wpływ na wysokość zaoferowanej ceny, w szczególności dotyczących obiektywnych okoliczności niedostępnych dla innych wykonawców takich w szczególności jak wyjątkowo sprzyjające warunki wykonywania zamówienia dostępne dla wykonawcy,
- wskazania konkretnych uwarunkowań i czynników, jakie będą towarzyszyć realizacji zamówienia, a które wpłynęły na wysokość zaoferowanej ceny wraz ze wskazaniem opisu tych czynników i skali wpływu „*merytorycznego i finansowego*” na wysokość ceny,

- kalkulacji, która winna obejmować wszystkie elementy zamówienia niezbędne do jego należytego wykonania,
- złożenia dowodów potwierdzających rzetelność i wiarygodność przyjętych założeń kosztowych.

W wyznaczonym przez zamawiającego terminie, pismem z dnia 13 kwietnia 2015 r., odwołujący odpowiedział na wezwanie, zastrzegając zawarte w piśmie informacje jako stanowiące tajemnicę jego przedsiębiorstwa.

Odwołujący swoje wyjaśnienia zawarł w 8 punktach na 10 stronach. Załączył do nich 2 załączniki, na które składały się dokumenty sporządzone przez samego odwołującego.

W toku rozprawy odwołujący podał, że za najważniejszy dowód uznaje złożoną przez siebie kalkulację ceny, z której wynika przyjęty przez niego zysk, a nadto ujął w niej wszystkie konieczne elementy kalkulacyjne w tym koszty badań laboratoryjnych. Podał także, że załączył zestawienia tabelaryczne obrazujące aktualny poziom cen usług objętych przedmiotem tego zamówienia, opatrując informację komentarzem, że cena ofertowa odwołującego od cen tych nie odbiega. Odwołujący przyznał nadto, że szereg czynników wpływających na wysokość ceny jest wspólna wszystkim wykonawcom, jednocześnie podnosząc, że różne mogą być poziomy oszczędności zastosowania tych czynników.

Z kolei zamawiający na rozprawie podał, że odwołujący powoływał się na warunki realizacji zamówienia, które nie są właściwe jedynie jemu, tj. dysponowanie wiedzą i doświadczeniem, dysponowanie biurem na terenie Warszawy, brak konieczności dojazdu pracowników, realizacja równolegle innych zamówień, ugruntowana pozycja na rynku, a sygnalizując, iż przedmiotem zamówienia są usługi o charakterze intelektualnym w ślad za tym odwołujący winien wskazać, jaką część w wycenie one stanowiły i uzasadnić przyjęty poziom wyceny. Wskazał nadto, że co do wpływającej na zaoferowaną cenę analizy dotyczącej przedmiotowej inwestycji, wyjaśnienia odwołującego były bardzo lakoniczne, nie można było na podstawie tej analizy wysnuć wniosku o jej wpływie na wycenę.

Pismem z dnia 6 maja 2015 r. zamawiający zawiadomił odwołującego o odrzuceniu, na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 4 w zw. z art. 90 ust. 3 ustawy Pzp, złożonej przez niego oferty, uzasadniając iż odwołujący złożył wyjaśnienia w stopniu niewystarczającym, aby dowieść, że oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny i że wykonawca jest w stanie wykonać to zamówienia za cenę wskazaną w ofercie.

Skład orzekający Izby zważył, co następuje.

Ze względu na zastrzeżenie przez odwołującego wyjaśnień złożonych przy piśmie z dnia 13 kwietnia 2015 r. jako zawierających informacje stanowiące tajemnicę jego przedsiębiorstwa skład orzekający Izby odniesie się do tych wyjaśnień w sposób, który ochronie tej tajemnicy nie zagrozi, z uwzględnieniem informacji podanych w toku rozprawy.

W pierwszej kolejności podnieść należy, że wyjaśnienia własne odwołującego zostały „wzbogacone” o załączniki również sporządzone przez samego odwołującego. Odwołujący nie złożył żadnych dowodów potwierdzających jego własne oświadczenia i założenia.

Tymczasem zamawiający w wezwaniu wskazał, że oczekuje nie tylko kalkulacji, która winna obejmować wszystkie elementy zamówienia niezbędne do jego należytego wykonania, ale także złożenia dowodów potwierdzających rzetelność i wiarygodność przyjętych założeń kosztowych. Samo zatem rozbicie całkowitej ceny ofertowej na wiele elementów kalkulacji – jak uczynił to odwołujący – nie mogło stanowić jednocześnie potwierdzenia rzetelności i wiarygodności przyjętych założeń kalkulacyjnych.

Podnieść także należy, że ze względu na bez wątpienia intelektualny charakter usługi będącej przedmiotem zamówienia, szczególne znaczenie cenotwórcze przypisać należy elementom kalkulacyjnym ściśle powiązanim z wysokością wynagrodzenia niezbędnych do realizacji usługi specjalistów. W treści wyjaśnień (pkt 2) odwołujący oświadczył nawet, że pewne uzgodnienia zostały już poczynione (pkt 2, trzeci akapit oraz pkt 6 zdanie przedostatnie) – pozostawił jednak swoje oświadczenie gołosłownym.

Istotnym elementem, choćby ze względu na ustanowione kryterium oceny ofert („badania własne” – Rozdział XVI SIWZ) i zaoferowanie przez odwołującego maksymalnego dopuszczonego przez zamawiającego poziomu badań własnych (tj. 20%) było potwierdzenie rzetelności i wiarygodności przyjętej kalkulacji co do badań laboratoryjnych. Odwołujący nie wyjaśnił jednak, czy dysponuje własnym laboratorium, a jeśli nie – to po jakich cenach jest w stanie badania „pozyskać” i od kogo.

Rozróżnienia wymagają także warunki sprzyjające wykonywaniu zamówienia dostępne dla wykonawcy od warunków wyjątkowo sprzyjających wykonywaniu zamówienia dostępne dla wykonawcy, które to rozróżnienie nakłada na wykonawcę powołującego się na te okoliczności obowiązek wyjaśnienia wyjątkowości tych warunków, czego w ocenie składu orzekającego w wyjaśnieniach odwołującego zabrakło.

Nadto w ocenie składu orzekającego Izby niemal wszystkie z warunków, na które powołał się odwołujący w swoich wyjaśnieniach są warunkami, które nie są dostępne tylko odwołującemu (pkt 1, 3, 4, 6 i 7).

W tym kontekście (pkt 3 i 4) wskazać należy, że pozostali dwaj wykonawcy, którzy złożyli oferty w przedmiotowym postępowaniu – tak jak odwołujący – mają swoje siedziby w Warszawie.

Wreszcie podnieść należy, że dokonana przez odwołującego analiza i przyjęte założenia (pkt 5) stanowią jedynie potwierdzenie wykonania obowiązków uczestnika postępowania przetargowego.

Biorąc powyższe pod uwagę, w ocenie składu orzekającego Izby odwołujący nie sprostął nałożonemu nań obowiązkowi wykazania, że jego oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny (art. 90 ust. 2 ustawy Pzp). Złożył kalkulację, której elementy i podane wielkości winny stanowić punkt wyjścia do wyjaśnienia zamawiającemu poziomu zaoferowanej ceny. Nie złożył także żadnych dowodów potwierdzających własne oświadczenia.

W odniesieniu do zarzutów: badania i oceny ofert oraz czynności wyboru najkorzystniejszej oferty skład orzekający Izby wskazuje, że wobec tych czynności jako takich odwołanie odwołującemu nie przysługuje – czynności te nie mogą być odrębnie kwestionowane w odwołaniu, które – jak przedmiotowe – złożone zostało w tzw. postępowaniu podprogowym (wartość zamówienia jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Pzp).

Katalog czynności, które wykonawca może w takim postępowaniu kwestionować wskazano w art. 180 ust. 2 ustawy Pzp – brak w tym katalogu czynności badania i oceny ofert oraz czynności wyboru oferty najkorzystniejszej. Czynności te mogą być kwestionowane jedynie w odniesieniu do wykluczenia odwołującego i odrzucenia jego oferty.

Wobec powyższego skład orzekający Izby pozostawił je bez rozpoznania.

Ponieważ nie potwierdził się żaden z zarzutów odwołania, które mogły zostać poddane rozstrzygnięciu Izby, postanowiono jak w sentencji.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 192 ust. 9 i 10 ustawy Pzp oraz § 3 pkt 1 lit. a) i § 3 pkt 2 lit. b) rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 marca 2010 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania oraz rodzajów kosztów w postępowaniu odwoławczym i sposobu ich rozliczania (Dz. U. Nr 41 poz. 238).

Przewodniczący .....